



Souhrnná teritoriální informace Etiopie

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Addis Abebě (Etiopie) ke dni 15.
5. 2020 19. 10. 2020 20:38

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.10)
3. Vztahy země s EU (s.17)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.20)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.25)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.27)
7. Kontakty (s.34)



1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Etiopie je druhou nejlidnatější zemí Afriky (dle dat OSN 112, 2 milionů obyvatel v roce 2019). Jde o zemědělskou společnost, kde 80 % obyvatel žije na venkově, a o mladou společnost - ca 41 % obyvatel je mladších 15-ti let a 62 % obyvatel je mladších 24 let.

Etiopie je 5. největší ekonomikou Afriky s nominálním HDP 91, 2 miliard USD v r. 2019. Dle SB metodiky je nicméně klasifikována jako Low Income Country (LIC) - s ohledem na extrémně rychlý růst počtu obyvatel. Hrubý národní příjem je 790 USD na obyvatele. Přes několikaleté (za ca poslední dekádu), velice vysoké přírůstky HDP (kolem 10 %), se Etiopie v r. 2019 umístila v hodnocení "Human Development Index (dle UNDP) na 173. místě ze 188 hodnocených zemí (hodnotícím kritériem země zde není jen ekonomický rozvoj celku země, ale rozvoj lidského potenciálu a lidské osobnosti). Dále se umístila na 114. místě ze 180 hodnocených zemí v Corruption Perception Index, na 126. místě ze 141 hodnocených zemí v Global Competitiveness Index a na 159. místě ze 190 hodnocených zemí v Ease of Doing Business Index (SB). Rozvojové a hospodářské programy i příliv investic byly v uplynulých letech negativně ovivněny politickými a ekonomickými teznemi. Po nástupu premiéra Abiyi Ahmeda k moci v dubnu 2018 se, s ohledem na jeho liberalizační snahy, sociální, bezpečnostní a politické nejistoty bohužel o něco zhoršily. V Etiopii se také zvýšil počet vnitřně vysídlených lidí (IDPs).

Země se připravovala na všeobecné volby, které se měly konat v srpnu 2020, ty se však kvůli epidemii COVID-19 odložily zatím na prosinec 2020 - únor 2021 (v r. 2019 byla z vládní EPRDF a jejich pěti regionálních obdob zformována nová superstrana "Ethiopian Prosperity Party" - EPP, která patrně nebude mít konkurenta).

Hlavními ekonomickými momenty roku 2019 byly:

- přípravy privatizace klíčových veřejných podniků, zejména nejvíce již pokročily přípravy v privatizaci Ethio-Telecomu;
- vyhlášení ambiciózního "Home Grown Economic Reform Programme"; tenoto program má konsolidovat makroekonomickou disciplínu a dotáhnout reformy, aby se zlepšil příliv zahraničního kapitálu do země; zveřejnění bylo předpokládáno v červenci 2020

- v prosinci 2019 vyhlásil výkonný výbor MMF pro Etiopii tříletý plán pod tzv. "Extended Credit Facility" (ECF) a "Extended Fund Facility (EFF) v celkové hodnotě 2,9 miliard USD; -- Etiopie tak dostává po desetileté pauze od MMF opět úvěr, navíc se jedná o jednu z nejvyšších finančních pomoci, kterou MMF poskytuje.

Výhled do budoucna však pobužel hatí epidemie COVID-19, která se s určitým zpožděním šíří v Africe, kde zveřejněná čísla patrně ne zcela reflektují skutečný výskyt a předpokládá se další šíření nemoci. Negativně se také promítá invaze kobylek v roce 2019, které zničily v řadě zemí Afrického rohu v několika vlnách úrodu (a dle předpovědí budou tyto invaze pokračovat i v roce 2020). "Díky" COVIDu je předpokládán pokles růstu HDP v roce 2020 v Etiopii na pouhých 0,6 %. Přes pokles světových cen ropy a zamýšlenou degradaci Birru, se tak v roce 2020 předpokládá velké rozevření deficitu běžného účtu. COVID-19 v první polovině roku 2020 likviduje velice důležitý zdroj tvrdé měny - aerolinky Ethiopian Airlines (operovaly 137 destinací) - a ne ně napojenou turistiku. Turistika a vývoz služeb měly v r. 2019 velice dobře nakročeno. Turistika byla také v Home Grown Reform Programme identifikována jako jedna z fokálních oblastí rozvoje: Etiopský turistický průmysl vzrostl v roce 2018 o 49 % (dle WTTC nejvíce ve světě), přesto má obrovské rezervy, které z něj mohou po jejich vyplnění udělat zásadního přispěvatele rozpočtu (nicméně zasáhl COVID-19).

S krytím "koronavirových finančních ztrát" a propadů se snaží pomoci mezinárodní společenství - podrobnější informace je uvedena v kapitole 1.5.

Podkapitoly:

1.1. [Oficiální název státu, složení vlády](#)

1.2. [Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení \(vč. národnosti, náboženských skupin\)](#)



- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Oficiální název státu:

- Etiopská federativní demokratická republika
- Federal Democratic Republic of Ethiopia

Prezident:

paní Sahle-WorkZewde

Složení vlády:

- Předseda vlády - Abiy Ahmed
- Místopředseda vlády - Demeke Mekonnen
- Ministerstvo zahraničních věcí – Workneh Gebeyehu
- Ministerstvo míru - Muferiat Kamil
- Ministerstvo obrany – Aisha Mohammed
- Ministerstvo spravedlnosti - Birhanu Tsegaye
- Ministerstvo zdravotnictví - Dr. Lia Tadesse
- Ministerstvo inovací a technologií - Getahun Mekuria
- Ministerstvo financí - Ahmed Shide
- Ministerstvo dopravy - Dagmawit Moges
- Ministerstvo školství - Tilaye Gete
- Ministerstvo průmyslu a obchodu - Fetlework Gebre-Egziabher
- Ministerstvo zemědělství - Omer Husen
- Ministerstvo městského rozvoje a výstavby – Jantrar Abay
- Ministerstvo dolů a ropy - Samuel Hurka
- Ministerstvo vodních zdrojů, zavlažování a energetiky - Sileshi Bekele
- Ministerstvo vědy a vyššího vzdělávání - Hirut Woldemariam
- Ministerstvo práce a sociálních věcí - Ergoge Tesfaye
- Ministerstvo ženských otázek, dětí a mládeže - Yalem Tsegaye
- Ministerstvo kultury a turistiky - Hirut Kassaw
- Ministerstvo příjmů a cel - Adanech Abeebe
- Ministerstvo pro ženy, děti a mládež - Yalem Tsegay Asfaw
- Ministerstvo plánování - Fitsum Assefa
- Guvernér centrální banky - Yinager Dessie

~~1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti,~~



náboženských skupin)

- Počet obyvatel:
odhad CIA k únoru 2020: 108 113 150
dle www.worldometers.info dubnu 2020: 114 384 400
dle World Population Review k únoru 2020: 114 340 000
průměrný věk: 19, 5 roku
12. nejlidnatější země na světě
- 21 % obyvatel žije ve městech; Addis Abeba: 3, 6 milionů ve vkastrním městě (5 milionů s předměstími), Adama, Gondar a Mekele mají po 330 000 obyvatel, Hawassa 302 000 obyvatel
- Průměrný roční přírůstek: 3, 02 % (odhad 2020); jedna z nejrychleji rostoucích zemí na světě - každých 9 sekund se narodí dítě, každých 44 sekund zemře člověk; za udržení současného růstu bude v zemi v roce 2060 cca 210 milionů obyvatel
- Demografické složení: 49,9 % muži, 50,1 % ženy; 0 - 24 let tvoří 64 % obyvatel;

Národnostní složení:

- Přes 70 etnických skupin (národů, národností a kmenů)
- nejvýznamnější etnické skupiny (cenzus 2010): Oromo 34,4 %; Amhara 27,0 %; Somali 6,2 %; Tigray 6,1 %; Sidama 4,0 %

Náboženské složení:

- 43, 5 % etiopská křesťanská ortodoxní církev (Amharové, Tigrejci, část. Oromové)
- 34 % sunnitský islám (Oromové, Afaři, Somálci); podíl muslimů se postupně zvětšuje
- 18, 5 % protestantská církev
- 3 % tradiční africká náboženství (animismus)
- 0, 7 % katolíci

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Hlavními zdroji HDP v roce 2019 byly:

1. Služby: 38, 6 % (tahoun. ekon. růstu v Etiopii, jde zejména o telekomunikace, turistiku a Ethiopian Airlines)
2. Zemědělství: 33, 3 % (v porovnání s předchozím rokem došlo k poklesu o 2 % přesto, že sektor během roku o 4 procenta vzrostl)
3. Průmysl: 28, 1 % (v porovnání s předchozím rokem došlo k nárůstu a ca 5 % sektor sám rostl o ca 13 %, zejména díky stavebnictví)

Výsledkem liberalizačního vývoje byla podpora etiopského rozpočtu ze strany SB v roce 2018 a 2019. Přesto se však Etiopie dále propadala v nedostupnosti deviz pro dovozy zboží. Tato situace se dále výrazně zhoršila s epidemií COVID-19. Mezinárodní finanční pomoc je uvedena v kapitole 1.5.

Nominální HDP/obyv. (USD, dle National Bank of Ethiopia):



2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/2018	2018/2019
640	725	794	836	883	983

Růst reál. HDP/obyv. (% dle National Bank of Ethiopia):

2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/2018	2018/2019
10,3	10,4	8,0	8,0	5,3	6,7

Vývoj objemu HDP v běžných tržních cenách (mil. USD, dle National Bank of Ethiopia):

2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/2018	2018/2019
55 680,0	64 597050	72 412,8	80 605,0	84 356,0	95 951

Vývoj objemu nominál. HDP (mil. USD, běžný kurz, dle SB):

2014	2015	2016	2017	2018	2019 odhad EIU	2020 předpověď EIU před epidemií COVID-19
55 612	63 100	72 200	76 800	80 300	85 900	95 400

Míra inflace (% dle National Bank of Ethiopia):

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/2018	2018/2019
Celková inflace	8,1	7,7	9,7	7,4	14,6	12,6
Potraviny a nealko nápoje	5,9	7,4	11,2	7,2	13,1	13,4
Ostatní	10,6	7,9	8,0	7,5	15,8	11,9

Očekávaný vývoj

Aktuální osa státní hospodářské politiky, tzv. Druhý růstový a transformační plán (Growth and Transformation Plan II; GTP II; 2015/16 – 2019/20), dobíhá. Jeho pokračovatelem má být "Home Grown Economic Reform Programme", jehož zveřejnění je očekáváno v červnu 2020.

Vláda bude pokračovat v úsilí transformace etiopského zemědělsky založeného hospodářství na "výrobní základnu Afrického rohu". Bude pokračovat výstavba průmyslových zón a elektráren. Nicméně, epidemie COVID-19, která zasáhla Etiopii v oblasti ekonomiky velice citelně (nejen odbyt výrobků, ale zejména mezinárodní leteckou přepravu a na ni napojenou turistiku), způsobí dle mezinárodních analytiků pokles růstu HDP v roce 2020 na pouhých 0,6 % (původní vládní, i když optimistické předpoklady, byly 10 - 11 %).



1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet (mil. USD, dle National Bank of Ethiopia):

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/2018	2018/2019
celkové příjmy vč. darů	8 289,3	9 937,2	12 128,9	12 006	11 014	12 275
celkové výdaje	9 725,8	11 474,4	13 585,7	14 691,3	13 566,8	14 701
saldo	- 1 436,5	- 1 537,2	- 1 456,8	- 2 685,3	-2 552,8	- 2 426

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Platební bilance (mil. USD, dle National Bank of Ethiopia)

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/2018	2018/2019
Vývoz zboží a služeb	6 451,62	6 057,81	6 077,3	6 257,2	7 095,9	7 694,9
Dovoz zboží a služeb	16 197,24	19 844,9	20 556,2	19 710,0	19 707,4	20 691,0
netto obchod ve zboží a službách	- 9 745,6	- 13 791,1	- 14 478,9	- 13 452,9	- 12 11,4	- 12 996,1
Bilance běžného účtu včetně oficiálních převodů	- 4 168,1	- 7 401,6	- 6 659,3	- 6 539,2	- 5 285,0	- 4 534, 1
Kapitálový účet	4 134,6	7 381,2	6 245,4	6 831,5	6 156,8	4 839, 9
Celková platební	- 96,9	- 521,4	- 830,9	658,6	- 201,6	- 941,6



balance							
---------	--	--	--	--	--	--	--

Mezinárodní rezervy (dle EIU, miliony USD)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
							předpověď EIU před epidemií COVID 19
mezinárodní rezervy	3 525	3 835	3 031	3 046	3 987	2 993	2 596

Zahraniční dluh a dluhová služba (dle EIU, miliony USD)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
							předpověď EIU před epidemií COVID 19
zahr. dluh	16 945	21 021	23 794	26 562	28 027	29 411	32 054
zaplacená dluhová služba	759	1 038	1 280	1 390	2 009	2 055	1 836

Finanční pomoc:

Světová banka dne 2. 4. 2020 schválila první finanční pomoc, s cílem podpořit ekonomiky rozvojových zemí postižené dopady epidemie COVID-19. Pro Etiopii bylo vyčleněno 82, 6 milionů USD. K pomoci se 6. 4. přidalo také Japonsko, které poskytlo WFP 7, 5 milionů USD, nicméně to bylo orientováno na ekonomiky států postižené na přelomu let 2019/2020 přemnožením kobylek. Africká rozvojová banka se stejným cílem uvolnila dne 2. 4. pro země Afrického rohu 147 milionů USD. Předseda etiopské vlády Abiy Ahmed současně vyzval země G20 ke zrušení splátek dluhů. G-dvacítka se dne 15. 4. 2020 dohodla na suspendování splátek bilaterálních dluhů nejchudších zemí (členů IDA) do konce roku. "International Institute of Finance", který na mezinárodním poli reprezentuje soukromé kreditory, vyzval lídry soukromého světového sektoru, aby se na dobrovolné bázi k iniciativě G20 připojili. V dubnu 2020 také MMF schválil finanční pomoc z fondu Catastrophe Containment and Relief Trust (CCRT) ve výši 500 milionů USD s cílem odpuštění dluhové služby 25-ti nejchudším zemím, z toho 19-ti v Africe.

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)



V Etiopii je 18 bank, z toho jsou 2 státní a 16 soukromých. Z celkové sítě poboček tvoří soukromé 70 % (EUD Ethiopia Economic Report 2020)

- **Centrální banka:**
[National Bank of Ethiopia](#)

Státní banky:

- [Commercial Bank of Ethiopia \(CBE\) - státní, 203 poboček](#)
- Development Bank of Ethiopia
- Construction and Business Bank
- [Awash Bank](#)
- [Dashen Bank](#)
- [Wegagen Bank](#)
- [Bank of Abyssinia](#)
- [United Bank](#)
- [Nib International Bank](#)
- [Cooperative Bank of Oromia](#)
- [Lion International Bank](#)
- [Zemen Bank](#)
- [Oromia International Bank](#)
- [Buna International Bank](#)
- [Berhan International Bank](#)

Soukromé pojišťovny:

- [Abay Insurance S.C.](#)
- Africa Insurance Co. S.C.
- [Awash Insurance Co. S.C.](#)
- [National Insurance Co. S.C.](#)
- [Nib Insurance Co. S.C.](#)
- [Nile Insurance Co. S.C.](#)
- [Nyala Insurance S.C.](#)

Mikrofinanční instituce

Amhara

Dedebit

Omo

Addis Credit and Savings

1.7 Daňový systém

- Daň z příjmů osob: 10 - 35 %
- Daň z přidané hodnoty: 15 %, neuplatňuje se na některé potraviny
- Spotřební daň: od 10 % (textil) až do 110 % (automobily) a 150 % (alkoholické nápoje)



-
- Daň z obrátu: 2 % v případě zboží prodaného lokálně, 10 % na ostatní
 - Daň z pronájmu: 10 - 30 % pro fyzické osoby, 30 % pro právnické osoby
 - Daň ze zisku: 10 - 30 % pro neakciové společnosti, 30 % pro akciové společnosti
 - Srážková daň: 3 % na importované zboží, pojištění a dopravu



2. Zahraniční obchod a investice

V roce 2019 se obchodní deficit ve srovnání s předchozím rokem opět mírně rozevřel z 12,44 miliard USD na 12,44 miliard USD (informace z DEU Addis Abeba). Obchodní deficit tak tvoří 13 % HDP.

Výkonnost celkového etiopského exportu poklesla. Podíl na tom má z velké míry pašování. V srpnu 2019 proto etiopská vláda vyhlásila "Národní plán boje proti nezákonnému obchodu". Ve finančním roce 2019/2020 se má jednat o jednu z hospodářských priorit.

Etiopský export byl i v roce 2019 tvořen opět zejména komoditami - kávou, olejnatými semeny, luštěninami, čatem (lehká droga), zlatem a řezanými květinami. Podíl výrobků zpracovatelského průmyslu nicméně rychle roste (ovšem z velmi nízké základny) a v roce 2019 dosáhl 12,55 % celkového exportu.

Vývoz služeb vzrostl ze 4,2 miliard USD na 4,9 miliard USD v r. 2019. 69 % z toho tvoří přeprava (Ethiopian Airlines).

Přes otevření nových mezinárodních linek v roce 2019 je v první polovině roku 2020 etiopská ekonomika silně poznamenána dopady COVID-19 - zejména omezením vývozu služeb. Důležitý zdroj příjmů do státní poklady - Ethiopian Airlines de facto nelétá. Byla zastavena také turistika, která se dle WTTC v Etiopii v roce 2019 rozvíjela nejrychleji ze všech zemí světa (růst o 48,6 %). Sektor reprezentoval 9,4 % etiopské ekonomiky.

Dle údajů Etiopské národní banky poklesly přímé zahraniční investice ve finančním roce 2018/2019 ve srovnání s předchozím rokem o celých 19 % na úroveň 3,02 miliard USD. Nicméně UNCTAD je ve svých předpovědích pozitivní s ohledem na probíhající liberalizaci etiopské ekonomiky.

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Obchodní bilance za posledních 5 let (mil. EUR, dle MMF a převzato Evropskou komisí)

	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz zboží, FOB	4 027	3 463	3 716	3 368	4 012
Dovoz zboží, FOB	- 16 885	- 16 744	- 16 133	- 14 933	- 15 109
Obchodní bilance	- 12 857	- 13 281	- 12 417	- 11 565	- 11 098

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Obchodní výměna Etiopie, rok 2019 (mil. Euro, dle Eurostat):

pořadí	dovoz	vývoz	obrat



	země	mil. €	%	země	mil. €	%	země	mil. €	%
	svět	15 109	100	svět	4 102	100	svět	19 121	100
1.	Čína	2 993	19,8	Súdán	899	22,4	Čína	3 285	17,2
2.	EU 27	2 099	13,9	EU27	547	13,6	EU 27	2 646	13,8
3.	Indie	1 361	9,0	USA	350	8,7	Indie	1 465	7,7
4.	Saúdská Arábie	1 252	8,3	Somálsko	326	8,1	Saúdská Arábie	1 417	7,4
5.	SAE	617	4,1	Čína	293	7,3	Súdán	904	4,7
6.	Kuvajt	546	3,6	Spojené království	178	4,4	SAE	688	3,6
7.	Ukrajina	495	3,3	Švýcarsko	173	4,3	USA	651	3,4
8.	Indonésie	481	3,2	Saúdská Arábie	165	4,1	Spojené království	585	3,1
9.	Turecko	448	3,0	Japonsko	153	3,8	Japonsko	557	2,9
10.	Spojené království	407	2,7	Izrael	113	2,8	Indonésie	556	2,9

2.3 Komoditní struktura

Komodity vývozu (mil. USD, dle NBE / ET Revenue Authority):

	2015/16		2016/17		2017/18		2018/19	
	mil. USD	podíl %	mil. USD	podíl %	mil. USD	podíl %	mil. USD	podíl %
káva	722,7	25,2	883,2	30,4	838,9	29,6	764,1	27,7
olejová	477,2	16,6	351,0	12,1	423,4	14,9	478,6	17,0



semínka								
usně a usňové produkty	113	4,0	114,0	3,9	132,4	4,7	117,4	4,4
luštěniny	232,4	8,1	279,9	9,6	269,5	9,5	272,3	10,2
maso a produkty	96,4	3,4	9,7	3,4	101,6	3,6	88,6	3,3
ovoce a zelenina	53,7	1,9	56,1	1,9	61,4	2,2	60,8	2,3
živá zvířata	147,8	5,2	67,6	2,3	61,2	2,2	45,8	1,7
čat	262,5	9,2	273,0	9,4	263,1	9,3	303,6	10,0
zlato	290,7	10,1	208,8	7,2	100,2	3,5	27,9	1,1
květiny	225,3	7,9	218,5	7,5	228,6	8,1	256,6	9,6
elektrická energie	31,5	1,1	73,4	2,5	82,7	2,9	55,8	2,1
ostatní	212,3	7,4	283,2	9,7	275,0	9,7	285,8	10,7
celkem	2 867,7	100,0	2 834,11	100	2 838,0	100	2 666,4	100

Komodity dovozu (mil. USD, dle NBE / ET Revenue Authority):

	2015/16		2016/17		2017/18		2018/19
	mil. USD	podíl %	mil.USD	podíl %	mil. USD	podíl %	mil. USD
suroviny	149,3	0,9	125,6	0,8	137,8	0,9	151,5
polotovary	2 895,5	17,3	2 620,6	16,6	2 511,5	16,6	2 778,7
hnojiva	430,0	2,6	367,9	2,3	78,5	0,5	499,6
paliva	1 339,0	8,0	1 823,7	11,5	2 317,3	15,3	2 600,7



ropné produkty	1 280,1	7,7	1 743,7	11,0	2 225,4	14,7	2 493,4
ostatní	58,9	0,4	80,1	0,5	91,9	0,6	107,4
základní prostředky	6 829,4	40,8	6 032,1	38,2	5 216,6	34,5	5 030,7
dopravní	1 535,6	9,2	1429,7	9,0	1093,3	7,2	1 429,2
zemědělské	83,4	0,5	75,8	0,5	51,3	0,3	58,4
průmyslové	5 210,4	31,2	4 526,7	28,6	4 072,0	26,9	3 542,8
spotřební zboží	5 264,3	31,5	8 898,3	31,0	4 665,2	30,1	4 273,1
dlouhodobé spotřeby	1 567,3	9,4	1707,8	10,8	1 328,7	8,8	1 200,6
krátkodobé spotřeby	3 697,0	22,1	3 190,5	20,2	3 336,4	22,0	3 072,4
různé	247,8	1,5	302,3	1,9	293,4	1,9	277,3
celkem	16 725,2	100	15 802,0	100	15 142,0	100	15 112,0

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Výstavbou průmyslových zón je pověřena společnost Industrial Zones Development Corporation.

Důležitým hospodářským cílem etiopské vlády je expanze průmyslové výroby a k tomu mají sloužit hlavně nově budované průmyslové zóny. Jejich výstavba pokračuje a v roce 2019 byly otevřeny 3 nové. V roce 2019/2020 je v Etiopii 19 průmyslových zón, z toho je 14 funkčních 5 ve výstavbě.

Průmyslové zóny:

název	lokace	sektor	majitel	ha	stav
Eastern Industry zone, dokončena 2008	Oromia, Dukem	multisektorový	soukr., Čína	400	funkční
Bole Lemi Industrial Park	Addis Abeba	oděvy a textil, kožené výrobky,	stát	187	funkční



(IP) 1, dokončen 2014		obuv			
Hawassa IP, dokončen 2016	region jižních národů	oděvy a textil	stát	300	funkční
Mekele IP	Tygray	oděvy a textil	stát	1000	funkční
Jimma IP	Oromia	oděvy a textil	stát	150	funkční
Adana IP	Oromia	oděvy a textil	stát	2000	funkční
Kombolcha IP	Amhara	oděvy a textil	stát	800	funkční
Dire Dawa IP	Dire Dawa	multisektorový	stát	4086	funkční
Kilinto IP	Akaki	léčiva	stát	279	ve výstavbě
Bole Lemi IP 2	Addis Abeba	oděvy	stát	47	ve výstavbě
Arerti IP	Arerti, Amhara	stavební materiál, bytové doplňky, nábytek	stát	100	ve výstavbě
Debre Birhan IP	Amhara	oděvy a textil, zprac. zeměd. produktů	stát	1000	funkční
Bahir Dar IP	Amhara	oděvy a textil	stát	1000	funkční
Georg Shoe IP	Modžo, Oromia	zpracování kůže a kožené výrobky	soukromý	86	funkční
Huajian Group IP	Lebu	oděvy a textil	soukromý	138	ve výstavbě
?	Addis Abeba	?	?	?	ve výstavbě
CCCC	Arerti, Amhara	stavební materiál, bytové doplňky, domácí spotřebiče	soukromý	100	funkční
CCECC	Dire Dawa	multisektorový	soukromý	1000	ve výstavbě
Vogue	Tigray	oděvy a textil	soukromý	177	funkční
DBL	Tigray	oděvy a te	soukromý	78	funkční

Kromě toho jsou ve federálních szátech Oromia, Amhara, Tigray a Jižní národy výstavbě 4 integrované zemědělsko-průmyslové parky, které by měly být uvedeny do orvozu v roce 2020. V plánu je výstavba sedmnácti takových parků.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Odvětvová struktura souhrnu zahraničních a domácích investic (mil. ETB, dle Ethiopian Investment Commission):

	2015/16	podíl (%)	2016/17 (NBE)	podíl (%)	2017/18	podíl %
výrobní sektor	2 539,5	37,9	1 888,0	21,2	3 288,7	15,9
zemědělství a lesnictví	66,0	1,0	119,6	3	298,4	1,5



nemovitosti, obchodní sektor	3 550,7	52,9	5 737,4	64,5	7 115,4	34,4
Hotely a veřejné stravování	10,8	0,2	9,5	0,1	19,8	0,1
vdělání			6,1	0,9	67,8	0,3
Zdravotnictví	7,1	0,4	13,7	0,2	636,4	3,1
Stavebnictví	506,7	7,6	1081,9	12,2	2 888,4	14,0
cest. operátoři, komunikace, transport			14,7	0,6	2,0	0,0
důlnictví			18,7	1,7	81,0	0,4
komunitní aktivity			5,2	0,9	245,8	1,2
jiné			1,9	0,2		
Celkem	6 706,8	100	896,9	100	20 658,0	

Přímé zahraniční investice (mil. USD, dle SB)

2013	2014	2015	2016	2017	2018
953,0	2 132,0	2 168	2 168,0	2 601,0	3 360

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Příslušnými vládními orgány pro povolování investičních, resp. privatizačních aktivit v zemi jsou [Ethiopian Investment Commission](#) (EIC) a [Ethiopian Privatization Agency](#) (EPA).

Investiční zákon, který byl v platnosti od r. 2013, byl v roce 2020 novelizován (v platnost vstoupil dne 2. 4. 2020 zveřejněním ve sborníku zákonů "Federal Negarit Gazette").

V původním zákonu byly sektory – bankovníctví a pojišťovací služby, televizní a rozhlasové vysílání, námořní doprava v exkluzivním vlastnictví etiopských subjektů a pro zahraniční investory byly nepřístupné. Nový zákon (doslova) uvádí: "Oblasti rezervované pro domácí investory budou upraveny nařízením".



Výhodou etiopského trhu je levná pracovní síla, mzda dělníka je cca 5 USD/den.

V alokaci minimálního kapitálu nedošlo v novém zákonu k žádné změně:

- investiční projekt s výhradně zahraničním vlastníkem: 200 000 USD
- min. 150 000 USD: joint venture s místní etiopskou firmou
- min. 100 000 USD: technické konzultace, architektonické a inženýrské práce - zahraniční subjekt
- min. 50 000 USD: technické konzultace, architektonické a inženýrské práce - v rámci joint venture

Web: www.investethiopia.gov.et

Etiopie je signatářem "Multilateral Investment Guarantee Agency".



3. Vztahy země s EU

Politické vztahy mezi Etiopií a Evropskou unií jsou korektní a konstruktivní. Mezi dominantní témata vzájemné relace patří rozvojová spolupráce, rozvoj ekonomické a obchodní spolupráce, podpora demokratických institucí a dobrého vládnutí, regionální stabilita a migrace. Etiopie zůstává klíčovým partnerem Evropské unie v Rohu Afriky na poli bezpečnosti a boje proti terorismu. V posledním roce se Etiopie navíc čím dál více profiluje jako like-minded partner v genderové problematice nebo boje proti změnám klimatu. Pracovní návštěva unijních institucí v Bruselu premiéra Abiji se uskutečnila 24. ledna 2019.

Smluvním pilířem etiopsko-unijních vztahů je Společná deklarace o strategických vztazích, podepsaná předsedou Evropské komise Jean-Claudem Junckerem a tehdejším etiopským premiérem Hailemariamem Desalegnem. Deklarace předpokládá každoroční dialog na ministerské úrovni v šesti různých sektorech: Dobré vládnutí a lidská práva, Regionální mír a bezpečnost, Boj proti terorismu a radikalizaci, Migrace, Socio-ekonomický rozvoj, investice a obchod a v neposlední řadě Změny klimatu a environmentální spolupráce.

Celkem 21 členských zemí EU má v Etiopii své zastoupení. Jako EU+, společně s Norskem a Švýcarskem, se podílí přibližně 25 % z celkové rozvojové pomoci, kterou Etiopie přijímá. Přímá rozpočtová podpora ze zemí EU+ se podílí na etiopském federálním rozpočtu každoročně mezi 7 - 10 procenty. Rozvojová a přímá rozpočtová pomoc tak s sebou nese značnou politickou dimenzi.

Na období 2014 - 2020 Evropská unie celkově alokovala pro Etiopii více než 2 mld EUR. Jedná se o programovou rozvojovou pomoc z Evropského rozvojového fondu (v letech 2014 - 2020 jde o 10. a 11. EDF) ve čtyřech prioritních oblastech - zemědělství a potravinová bezpečnost, zdravotnictví, dopravní a energetická infrastruktura a dobré vládnutí. Neprogramová rozvojová pomoc se zaměřuje na občanskou společnost, demokracii a lidská práva, mír a bezpečnost. Etiopie je příjemcem peněz se Svěreneckého fondu pro Afriku (EUTF), který cílí na boj proti nekontrolované migraci a pomoc vnitřně vysídleným osobám. Evropská investiční banka poskytuje zvýhodněné půjčky na projekty energetické a vodohospodářské infrastruktury.

COVID-19:

8. 4. 2020 zahájila EU činnost "Team Europe". Byl vytvořen 20 milionů EUR fond. Tyto finanční prostředky mají jít na pomoc nejohroženějším zemím, zejména v Africe.

14. 5. 2020 oznámil Komisař pro krizové řízení EU Janez Lenarčič poskytnutí další finanční podpory ve výši 105,5 milionů EUR jen zemím Afrického rohu. Tyto finance půjdou na humanitární projekty v Etiopii (42 milionů), Somálsku (48 milionů), Keni (15 milionů) a Džibutsku 500 000).

Podkapitoly:

- 3.1. [Zastoupení EU v zemi](#)
- 3.2. [Obchodní vztahy země s EU](#)
- 3.3. [Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU](#)

3.1 Zastoupení EU v zemi

Kontakty na Delegaci EU v Etiopii:

Delegation of the European Union to Ethiopia
Cape Verde Road
P.O.Box: 5570
Addis Ababa



tel.: +251 (0) 11 661 2511

fax: +251 (0) 11 661 2877

email: delegation-ethiopia@eeas.europa.eu

web: https://eeas.europa.eu/delegations/ethiopia_en

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Obchodní výměna EU - Etiopie v r. 2019 dle tříd SITC (mil Euro, dle statistik Evropské komise):

SITC	popis	dovoz		vývoz	
		hodnota	podíl %	hodnota	podíl %
	celkem	552	100,0	1 969	100,0
0	potraviny a živá zvířata	252	48,3	157	8,0
1	nápoje a tabák	0	0,0	6	0,3
2	suroviny nepoživatelné, bez paliv	195	37,3	35	1,8
3	minerální paliva, maziva	0	0,0	3	0,2
4	zvířecí a rostlinné oleje, tuky a vosky	1	0,3	2	0,1
5	chemikálie a příbuzné výrobky	2	0,3	355	18,0
6	tržní výrobky podle materiálu	9	1,7	101	5,2
7	stroje a dopravní prostředky	7	1,4	1 185	60,2
8	různé spotřební zboží	55	10,5	107	5,4
9	komodity a	1	0,2	10	0,5



	transakce				
	ostatní předměty obchodu	0	0,0	7	0,3

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Etiopie je navzdory desetiletému rychlému ekonomickému růstu v kategorii Nejméně rozvinutých zemí (LDCs). Rozvojová spolupráce EU se soustředí zejména na potravinovou bezpečnost, problematiku spojenou s rychlým růstem obyvatel, na environmentální tlaky, problémy spojené s klimatickou změnou, na řešení nízké etiopské výroby a problematiku dobrého vládnutí.

Většina rozvojové pomoci z EU jde do Etiopie prostřednictvím **Evropského rozvojového fondu (EDF)**. Na období 2014-2019 je v něm vyčleněno 745 milionů EUR.

Etiopie přijímá pomoc také v rámci **EU Emergency Trust Fund for Africa**. Další podpora je směřována přes EU iniciativy, konkrétně Energy and Water Facilities, Stability and Peace Instrument, Global Climate Change Alliance, Instrument for Democracy and Human Rights a také přes humanitární pomoc EU. Celkově dosahuje rozvojová pomoc EU Etiopii cca 160 milionů EUR ročně.

Celkem se rozvojová spolupráce Etiopii pohybuje na průměrné úrovni 160 milionů EUR ročně.

[Seznam projektů](#)

COVID-19:

8. 4. 2020 zahájila EU činnost Team Europe. Byl vytvořen 20 milionů EUR fond. Tyto finanční prostředky mají jít na pomoc nejohroženějším zemím, zejména v Africe.

14. 5. 2020 oznámil Komisař pro krizové řízení EU Janez Lenarčič poskytnutí další finanční podpory ve výši 105,5 milionů EUR jen zemím Afrického rohu. Tyto finance půjdou na humanitární projekty v Etiopii (42 milionů), Somálsku (48 milionů), Keni (15 milionů) a Džibutsku (500 000).



4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Obchodní vztahy mají dlouholetou tradici a české zboží má na etiopském trhu dobré jméno. Současná obchodně-ekonomická spolupráce však nedosahuje svého potenciálu. Řada výrobků z ČR je do Etiopie dodávána přes třetí země (Německo, SAE). Evropské zboží obecně zde má velkou konkurenci v levnějším zboží z Indie, Číny a dalších asijských zemí, v neposlední řadě z Turecka. Absence českého exportu v oblasti spotřebního zboží je tak z velké míry důsledkem nedostatečné kupní síly místního obyvatelstva.

ČR má s Etiopií uzavřenu Dohodu o zamezení dvojímu zdanění (2007). MF ČR vyjednává s Ethiopian Investment Commission text Dohody o ochraně a podpoře investic., k dohodě na finální verzi textu ještě nedošlo.

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Vývoz, dovoz a bilance ČR (tis. USD, dle ČSÚ):

	2015	2016	2017	2018	2019
vývoz	14 910	22 001	17 199	15 239	16 037
dovoz	30 252	11 163	7 528	9 816	6 869
bilance	- 15 342	10 838	10 838	5 383	9 168

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Hlavní položky vývozu ČR r. 2019 (tis. USD, dle ČSÚ, SITC5):

Pořadí	Kód zboží	Název zboží	Podíl %	USD (tis.)
1.	7522 a 7523	zařízení k automatickému zpracování dat přenosná do 10 kg a ostatní zařízení k automatickému zpracování dat	32,4	5 191
2.	8724	nábytek pro ordinace	9,9	1 582



		lékařské		
3.	72849	stroje s individuální funkcí jiné	6,9	1 110
4.	72474	stroje k praní, čištění, mandlování bělění, barvení atp.	5,9	953
5.	79295	ostatní díly letounů, nebo vrtulníků	5,8	922
6.	72451	tkalcovské stroje (stavy)	4,7	759
7.	72842	stroje ke zpracování kaučuku, plastických hmot	4,0	636
8.	72663	stroje pro flexografický tisk	2,8	454
9.	71491	díly pro proudové a turbovrtulové motory	2,6	426
10.	57511	polypropylén	1,9	311
		Celkem vývoz z ČR do Etiopie v r. 2019	100	16 037

Hlavní položky dovozu ČR r. 2019 (tis USD, dle ČSÚ, SITC 5):

Pořadí	Kód zboží	Název zboží	Podíl %	USD (tis.)
1.	05423	boby jiné než bob obecný a koňský	24,3	1 669
2.	8454	trička tvaru T, trička a ostatní nátělníky	20,9	1 436
3.	29271	řezané květiny	8,3	573
4.	07111	Káva nepražená	4,1	278



5.	05751	hrozny čerstvé	3,3	223
6.	84426	dámské kalhoty, šortky	2,4	167
7.	8453	svetry, pulovry, vesty, pletené, háčkované	2,4	166
8.	84424	dámské dívčí šaty pletené háčkované	1,9	129
9.	84624	ostatní punčochové kalhoty, punčochy	1,9	127
10.	8426	dámské dívčí kalhoty	0,8	54
		Celkem dovoz z Etiopie do ČR v r. 2019;	100	6 869

Pozn.:

Při nižším kódovém rozlišení než SITC 5 v dovozu do ČR zcela jednoznačně v roce 2019 (stejně jako v roce 2018) dominovaly textilní výrobky ve velmi široké škále - kromě triček, spodního prádla a kalhot také ložní a stolní textilie. Na druhém místě luštěniny (zejména fazole), pak řezané květiny, nepražená káva a v těsném závěsu za ní ovoce. Z ovoce se začaly dovážet čerstvé hrozny poprvé v r. 2018. Pražená káva se dovážela, nicméně v zanedbatelném množství.

Ve statistikách nefigurují stroje na zpracování/šití kůže ani dovoz kůží a kožedělných výrobků do ČR, přesto, že Etiopie vyváží kvalitní kožené výrobky do řady zemí EU i USA a přesto, že ČR v Etiopii postavila dříve několik koželužen a odebírala kvalitní kůže např. na šití tukavic.

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Běžný účet platební bilance ČNB vykazuje v položce služby za r. 2019 ve vztahu k Etiopii kredit ve výši 103 milionů Kč a debet 6,9 milionů Kč.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Dle ZÚ dostupných informací byly v Etiopii v roce 2019 přítomny:

- joint venture AquaCon Engineering Plc; firma poskytuje etiopskému státu a firmám konzultační a inženýrské služby v oblasti vodního hospodářství; spolupracuje hlavně s etiopskou Agricultural Transformation Agency na projektu



mapování mělkých podzemních vod a s Geological Survey of Ethiopia na hydrogeologickém mapování etiopského území

- joint venture Quadrant Investment se zamýšleným cílem těžby kovů
- investice českého podnikatele, který v Etiopii založil konzultační ICT firmu OM Consulting and Engineering
- investice české společnosti NewHorizon BDC do malé pražírny kávy Naty's Cogffee

Kontakt na místní agenturu pro podporu přímých zahraničních investic:

Ethiopian Investment Commission

P.O.Box 2313

Addis Ababa

tel.: +251 (0)11 551 0033, +251-11-5539474

fax: +251 (0)11 557 4396

e-mail: ethioinvest@investethiopia.gov.et

web: www.investethiopia.gov.et

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Smluvní základnu české republiky a Etiopie tvoří celkem 11 dohod, smluv, protokolů a úmluv, viz [MZV ČR](#) - zahraniční vztahy, mezinárodní smlouvy.

- Od vstupu do EU aplikuje ČR vůči Etiopii v obchodní oblasti **Dohodu z Cotonou**.
- Během návštěvy místopředsedy vlády a ministra pro místní rozvoj Jiřího Čunka v Etiopii v r. 2007 byla podepsána **Dohoda o zamezení dvojího zdanění a prevenci daňových úniků s přihlédnutím k daním z příjmu**.
- Dne 16. 2. 2018, po splnění všech interních podmínek na obou stranách, vstoupila v platnost bilaterální česko-etioipská **Dohoda o letecké přepravě**, podepsaná dne 5. 4. 2014.
- Jednání o bilaterální **Dohodě o podpoře a ochraně investic** (DPOI) mezi Ministerstvem financí ČR a Ethiopian Investment Commission, která má na etiopské straně investiční dohody ve své gesci, se táhnou bez výrazného pokroku již léta. Poslední (2.) kolo bilaterálních jednání se uskutečnilo v Praze ve dnech 26. a 27. 10. 2015. Byl dohodnut rámcový text a strany se dohodly, že jednání k nedořešeným/otevřeným bodům budou dále probíhat korespondenční cestou. Těmito otevřenými body jsou: doložka nejvyšších výhod, národní zacházení a ISDS. Odbor 65 MF ČR konzultoval rámcový text s Evropskou komisí (EK) a z této konzultace vyplynuly body, které žádá EK do DPOI navíc zapracovat. Jsou jimi: právo na regulaci, transparentnost řízení, klauzule o budoucí možnosti použití investičního tribunálu. Nové požadavky byly tlumočeny etiopské straně korespondenční cestou. V březnu 2019 byl MF ČR předán etiopský protinávrh DPOI k vyjádření.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Etiopie patří mezi největší příjemce oficiální rozvojové pomoci na světě, která dle údajů Development Assistance Group Ethiopia dosahuje až jedné třetiny státního rozpočtu (30–50 % pomoci představuje humanitární a potravinová pomoc). Největšími donory jsou tradičně EU a USA. V posledních letech však stále více pomoci přichází z Číny (ve své specifické, ekonomické podobě), Indie, Japonska, Jižní Koreje či Turecka. Většina těchto zemí zaměřuje svoji rozvojovou pomoc na následnou ekonomickou návaznost a prohlubování ekonomických vazeb.

Etiopie je od roku 2010 **prioritní zemí ZRS ČR s programem spolupráce** a na základě rozhodnutí vlády ČR z června 2016 jí bude až do roku 2023. V roce 2018 bylo alokováno na projekty v Etiopii 83 milionů Kč.

Prostředky směřují do projektů ve dvou **prioritních oblastech**: 1. rozvoj venkova, 2. udržitelné nakládání s přírodními



zdroji. Dále české prostředky směřují na trilaterální projekty a humanitární pomoc. Prioritním regionem, do kterého se soustředí převážná část aktivit ZRS ČR, je Region jižních národů, národností a lidu (SNNPR).

Rámec dvoustranné rozvojové spolupráce mezi ČR a Etiopií na léta 2018–2023 dává Memorandum podepsané v Addis Abebě dne 16. 2. 2018 mezi MZV ČR a Ministerstvem financí Etiopie. Program spolupráce stojí na základě druhého etiopského Růstového a transformačního plánu a bilaterální rozvojový program plně vychází z etiopských rozvojových priorit.

Kromě tradičních bilaterálních a trilaterálních projektů, jsou v Etiopii realizovány projekty v rámci programu **Aid for Trade**. V roce 2019 byl v rámci tohoto programu v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu ČR v Etiopii realizován projekt „Školení představitelů ministerstva obchodu a průmyslu Etiopie v ČR“ v hodnotě 419 960 Kč. Realizačním partnerem na české straně byla Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR. Pro rok 2020 byl schválen projekt „Podpora turistiky jakožto důležitého prostředku rozvoje obchodu se službami a ochrany životního prostředí v Etiopii“ v hodnotě 879 400 Kč. Navrhovatelem je etiopské ministerstvo kultury a turistiky. S ohledem na epidemii koronaviru bylo s etiopským partnerem dohodnuto, že možnosti realizace projektu ve finančním roce 2020 budou posouzeny na konci května 2020.

V kapitole **B2B** dobíhaly v roce 2019 projekty: „Uplatnění ekonomického a sociálního potenciálu inovovaných produktů ze superpotravin moringa“ a „Výstavba zařízení pro ekologické nakládání s nemocničním odpadem“. Pro rok 2020 byly schváleny tyto projekty: EVECO s.r.o.: „Výstavba zařízení pro ekologické nakládání s nemocničním odpadem v nemocnici Felege Howot Referral“ – tvorba projektové dokumentace, Transcon Electronic Systems s.r.o.: „Zpracování předběžné studie rekonstrukce regionálních letišť v Etiopii“. V případě, že budou coronavirové restriktce uvolněny do konce léta 2020, se počítá s bezproblémovou realizací obou projektů.

Dále jsou v Etiopii v rámci České rozvojové spolupráce realizovány tzv. malé lokální projekty a pravidelně jsou poskytována česká vládní stipendia. Etiopii je též poskytována humanitární pomoc.



5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty
- 5.2. Kalendář akcí

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Mezi perspektivní sektory pro české exportéry a investory patří:

- zpracovatelský průmysl, zejména zpracovávání agropoduktů
- potravinářský průmysl (zejména výroba nealkoholických nápojů, piva, vína a destilátů, plnárny, mlýny, cukrovary, mlékárny, jatka)
- energetika a strojírenství (malé vodní elektrárny, montáž traktorů, zemědělských strojů, nákladních automobilů a ocelových konstrukcí)
- textilní, kožedělný průmysl - dodávky textilních strojů
- sklářský průmysl (výroba lahví)
- zdravotnický průmysl

Obecně lze říci, že mezi nejžádanější komodity a sektory patří energetika, textilnictví, zemědělská a potravinářská technika, stavební technika, průmysl stavebních hmot, kožedělné a obráběcí stroje, náhradní díly ke strojům a zařízením, ventily a armatury, malá letadla, vojenská technika (lehké ruční zbraně, munice, náhradní díly pro letadla i těžkou techniku, výcvikové trenažéry a simulátory), zdravotnická technika, sanitární a hygienické potřeby, pneumatiky, papír a farmaceutika.

[Aktuální sektorové příležitosti pro Etiopii](#)

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2 Kalendář akcí

Plánované termíny veletrhů a výstav v Addis Abebě: Termíny konání veletrhů v dubnu a květnu již byly zrušeny. Další termíny mohou být také zrušeny, nebo posunuty v důsledku preventivních opatření proti šíření koronaviru. Velvyslanectví ČR v Addis Abebě proto doporučuje prověřit aktuální stav dotazem u "Addis Ababa Chamber of Commerce and Sectoral Association", Trade and Investment Promotion Dept.: www.tradefair@addischamber.com, Abraham.Hailemariam@addischamber.com, web: www.addischamber.com

- 5. 3. 2020 Ethio Health, Millenium Hall
- 23. 4. 2020 Ethiopia Agri Food and Pack, Millenium Hall
- 3. 6. 2020 Addis Agrigood, Addis Ababa Exhibition Centre
- 3. 6. 2020 Agrotech Ethiopia, Addis Ababa Exhibition Centre
- 3. 6. 2020 Ethiopia Plastprintpack, Millenium Hall
- 19. 6. 2020 Compact Ethiopia, Millenium Hall
- 12. 8. 2020 China Trade Week - Ethiopia, Millenium Hall
- 24. 9. 2020 Ethiopia Building Expo, Addis Ababa Exhibition Centre



- 10/2020 Ethio Poultry Expo, Millenium Hall
- 14. 10. 2020 Addis Build, Addis Ababa Exhibition Centre
- 11/2020 Ethiopia Trade Expo, Addis Ababa Exhibition Centre
- 02/2021 Afriwood East Africa, Millenium Hall
- ?/2021 Autoexpo Africa - Ethiopia, Millenium Hall
- ?/2021 Buildexpo Africa - Ethiopia, Millenium Hall
- ?/2021 Dentexpo Africa - Ethiopia, Millenium Hall
- ?/2021 EITE - Ethiopia International Trade Exhibition, Millenium Hall
- ?/2021 FoodAgro - Ethiopia, Millenium Hall
- ?/2021 LightExpo Africa - Ethiopia, Millenium Hall
- ?/2021 Medexpo Ethiopia, Millenium Hall
- ?/2021 Power and Energy Africa - Ethiopia, Millenium Hall
- ?/2021 Solar Africa, Millenium Hall
- ?/2021 African Fine Coffee Conference, Millenium Hall

Uskutečněné projekty ČR na podporu ekonomické diplomacie v roce 2019 a 2020:

- 09. - 13. 5. 2019, Addis Abeba, Účast českých exportérů na "1st Addis Chamber International Medical Trade Fair"
- 20. - 24. 10. 2019, ČR, Incomingová mise z Etiopie v oblasti zdravotnické techniky
- 12. - 14. 11. 2019, Návštěva MZV ČR T. Petříčka v Etiopii v doprovodu podnikatelské mise
- 08. - 12. 02. 2020, Mise zástupců českého obranného průmyslu v Džibutsku a Etiopii

Termíny následujících naplánovaných projektů ČR na podporu ekon. diplomacie mohou být ovlivněny (posunuty) preventivními opatřeními proti šíření koronaviru:

- 20. - 24. 9. 2020, Podpora českým firmám vyrábějícím zařízení pro povrchovou těžbu surovin v Etiopii
- 25. - 29. 10. 2020, ČR, Incomingová mise z Etiopie v oblasti chovu sladkovodních ryb

Akce s evidencí účastníků:

20. - 22. 3. 2019, MEDEXPO Africa 2019

23. - 30. 11. 2019, podpora vývozu české zdravotnické techniky - návštěva Výboru pro zdravotnictví Senátu PČR a prezentace dvou českých firem

Projekty v rámci programu ČRS "Aid For Trade"

- 01. 04.- 31. 10. 2019, ČR, Školení na téma podpora exportu pro úředníky etiopského ministerstva průmyslu a obchodu
- 01. 04 - 31. 10. 2020, ČR, Podpora turismu, coby významného odvětví obchodu službami a ochrana životního prostředí v Etiopii (tento projekt může být posunut s ohledem na opatření proti koronaviru)

Projekty v rámci programu B2B:

- Využití ekonomického a sociálního potenciálu superpotraviny moringa - od března 2018, 2019
- Efektivní nakládání s nemocničními odpady, studie proveditelnosti, června do listopadu 2018, 2019
- Zpracování předběžné studie rekonstrukce regionálních letišť v Etiopii (2020)



6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Spolehlivý místní zástupce či partner je naprosto nezbytný, a to zejména v případě dodávek investičních celků a účasti v tendrech. Etiopský prostředník je také podmínkou v dodávkách obranného a bezpečnostního průmyslu pro etiopské státní instituce. Zastupitelský úřad může s vyhledáváním partnerů pomoci, je však možné přímo kontaktovat místní obchodní komoru. Spolupráci je možno zahájit jen po důkladném prověření etiopského zástupce, kromě prověření místní obchodní komorou také prověřením referencí u jiných partnerů a je-li to možné, i bankovní informací.

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Všechny dovozy do Etiopie mohou uskutečňovat výhradně etiopští občané, či v Etiopii registrované firmy s příslušnou licencí od etiopských úřadů. Za účelem uvolnění valut pro zaplacení dovozu musí v podstatě podnik předložit etiopské bance celkem tři cenové nabídky (nutnost výběrových řízení – tendrů), přičemž nejvýhodnější cenu nemusí vybrat, pokud podá písemné zdůvodnění.

Výslovně je zakázán pouze dovoz narkotik a pornografie. Dovozy zbraní a munice je omezen na státní sektor reprezentovaný ministerstvem obrany a jím licencovanými společnostmi.

Dovozní dokumenty: ověřené kopie dovozní faktury, konosamenty, Export Declaration, kontrakt, kontrola jakosti a úplnosti zboží před expedicí.

Celní systém: Etiopie je členem World Customs Organization (WCO) a Customs Cooperation Council (CCC). Cla jsou stanovována z hodnoty na dodací faktuře včetně dopravy, nejčastěji z hodnoty CIF.

Všechno zboží musí projít tzv. Pre-shipment Inspection (PSI) prostřednictvím Etiopského daňového a celního úřadu (Ethiopian Revenues and Customs Authority – ERCA). Inspekce zboží by měly zajistit, že kvalita a množství zboží bude v souladu s podmínkami uvedenými v kontraktu. Podle nařízení ústřední banky je dovozní povolení vydáno pouze importérovi, který použije služeb státních monopolních Ethiopian Shipping and Logistics Service Enterprise.

Etiopie patří k příjemcům výhod z iniciativy Evropské unie pro nejvíce zadlužené chudé země (HIPC) Everything but Arms, která znamená, že dovozy EU z nejméně vyspělých zemí se realizují bez jakýchkoliv obchodních překážek (cel, kvót). Další



výhodou pro Etiopii je iniciativa USA African Growth and Opportunity Act (AGOA), která znamená zavedení bezcelního dovozu téměř veškerého zboží do USA ze zemí subsaharské Afriky (v současnosti se nejvíce využívá ve vývozech textilu).

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Podmínkou pro zřízení kanceláře nebo reprezentace je registrace a získání licence u Ethiopian Investment Commission, (info@ethio-invest.com).

Je možná dočasná registrace – typickým příkladem je registrace za účelem realizace vyhraného tendru, nebo trvalá registrace - za účelem firemní investice v zemi.

Etiopský Obchodní zákoník nabízí 4 základní registrační rámce:

- 1. výlučné vlastnictví
- 2. pobočka
- 3. společný podnik
- 4. obchodní organizace – buď formou soukromé společnosti s ručením omezeným (PLC.), nebo akciové společnosti

Bližší informace: www.investethiopia.gov.et

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Tradice kvality a přijatelné ceny českých výrobků v Etiopii sice stále přetrvává, ale postupně je vytlačována konkurencí z Indie, Turecka a Číny. Předpokladem pro úspěch je kvalitní a hlavně spolehlivý etiopský zástupce. Je nutno zvážit možnost pravidelné účasti na každoročních veletrzích v Addis Abebě - marketing a reklama jsou v Etiopii teprve v začátcích. Nejvýznamnějšími prostředky jsou letáčky a inzerce v novinách, rádiu a televizi. Kvalita kampaní je různá i vzhledem k často nízkému rozpočtu klienta.

Addis Ababa Chamber of Commerce and Sectoral Associations pořádá každoročně Mezinárodní obchodní veletrh ACTIF (Addis Chamber International Trade Fair), který se koná zpravidla v únoru (v únoru 2018 se uskutečnil již 22. ročník). Jedná se o všeobecný veletrh, je zaměřený jak na průmysl, tak zemědělství a služby. Dále Komora pořádá rovněž mezinárodní specializovaný zemědělský veletrh Agrifex Ethiopia, Addis Chamber International Tourism Fair (naposledy 10. - 14. 5. 2018). Přihlášky a více podrobností na webu www.addischamber.com.

V Addis Abebě se dále konají i odvětvové veletrhy, jako např. Addis Build, Hortiflora Ethiopia, All African Leather Fair organizovaný "Ethiopian Leather Industry Institute", MEDEXPO Africa. Těchto veletrhů se účastní zahraniční subjekty zejména z jiných afrických zemí, Číny, Indie, Turecka, a stále častěji také ČS EU, zejména DE, AT, NL a UK.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana duševního vlastnictví je v Etiopii nevýznamná - dochází k jejímu častému porušování. Lze se bránit registrací výrobní značky a kampaní v místních médiích.



6.6 Trh veřejných zakázek

Tendry jsou zveřejňovány v tisku, zejména v angličtině vydávaném vládním deníku The Ethiopian Herald. Často dochází k posunu termínu uzávěrky. Výjimkou není ani opakované vypsání tendru. Některé státní firmy tendry ani veřejně nevypisují a při menších zakázkách osloví přímo 2 - 3 předem vybrané, či dříve osvědčené firmy a z jejich nabídek si vyberou. Soukromé firmy nemusí veřejné tendry vypisovat vůbec, pokud se nejedná o použití státních prostředků. Zdravotnické prostředky a léky musejí být předem v zemi registrovány.

Zahraniční firmy, které nejsou v Etiopii etablované, nebo nemají schopného zástupce, mají při pronikání na etiopský trh velmi ztíženou pozici. Pracuje se s bid bondy (cca 1 - 3 % hodnoty kontraktu) většinou formou bankovních garancí a s performance bondy (cca 10 % hodnoty), což činí značné problémy, protože jde o dlouhodobě vázané peníze.

Informace o publikovaných tendrech lze získat na placených internetových portálech, např.:

- www.africagateway.info
- www.tendersinfo.com
- www.dgmarket.com

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Místo a způsob řešení sporu je nutno detailně dohodnout předem už v podmínkách kontraktu. Ideální je používat pravidla dohodnutá dle mezinárodního práva.

Riziky jsou složitost procedur a regulatorního rámce (cla, daně), jazyka, obtížné navázání kontaktu s distributory, nepružnost státního aparátu a jeho byrokratické postupy a neposlední řadě komplikovaná pozemní doprava z přístavu v Džibuti.

V Etiopii je obvyklou platební podmínkou neodvolatelný akreditiv (L/C), potvrzený bankou vývozce a splatný ihned proti dokumentům. Ze zákona musí být akreditiv otevřen na kontrakt přesahující 5.000 USD.

Platba předem není etiopskými orgány běžně akceptována (ani u menších dovozců). Velcí (finančně silní) světoví dodavatelé poskytují občas úvěry, resp. L/C s delší lhůtou splatnosti. Platební morálka zavedených etiopských dovozců (tedy i státu) je a v minulosti byla většinou dobrá. V roce 2018 a 2019 nicméně dochází ke zpožděním plateb až o půl roku z důvodu kritického nedostatku tvrdé měny v Etiopii.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Místní zvyklosti:

Etiopie navazuje na tradici prehistorického osídlení (pozůstatky hominidů - nejen tzv. Lucy), legendy o legendárních panovnících králi Šalomounovi a královně ze Sáby, na tisíciletou křesťanskou říši (za aksumského krále Ezany ve 4. stol. n.l. se stalo miafizitské křesťanství oficiálním státním náboženstvím). S výjimkou krátké italské okupace v letech 1936 - 1941 nikdy nebyla kolonií. Je průkopníkem africké integrace - už svou vlajkou, zavedenou v roce 1897: panafrickou trikoloru



zelená / žlutá / červená užívají dnes mnohé státy. Etiopie je jednou z nejstarších křesťanských zemí světa (od 4. století n. l.) a ještě za císaře Haile Selassie byla etiopská ortodoxní církev v podstatě státní církví. V posledních desetiletích se ovšem stále více prosazuje islám. Etiopie si zakládá na své náboženské toleranci, ačkoliv v posledních letech je znát tendence radikalizace islámu a tvrdšího postoje vlády.

V Etiopii se vůbec nepoužívají adresy s názvy ulic, nebo náměstí. Nejdůležitějším a jediným relevantním údajem je číslo poštovní schránky (P.O.Box). Za používání videokamery se na řadě turisticky zajímavých míst vybírají vysoké poplatky, často několikrát převyšující vstupné do objektu. Fotografovat a natáčet citlivá místa není vhodné. Veřejným shromážděním je třeba se vyhnout, může hrozit davová psychóza a/nebo policejní zásah.

Obyvatelé Etiopie nepoužívají příjmení. Hlavním jménem je první křestní jméno. Druhé jméno v pořadí je křestním jménem otce, dalším v pořadí je pak případně křestní jméno dědečka, ale ve společenském styku se slyší výhradně na první, vlastní křestní jméno, kterým je nutno osobu titulovat; v případě vrcholné zdvořilosti pak přidat ato (pan), weizero (paní), nebo weizerit (slečna).

Mezi známými je zvykem zdravít se několikanásobným symbolickým polibkem na tvář (třikrát). Dochvilnost není etiopskou silnou stránkou (habesha meeting je synonymem pro schůzku, která se nekonala) a ani vyřčené slovo nemá takovou váhu, na jakou jsme zvyklí v západním světě. Přiznání vlastní chyby je u Etiopana prakticky vyloučeno.

O cizincích bílé pleti (tzv. ferendži) se automaticky předpokládá, že mají víc peněz než místní, a jsou tudíž často terčem skrytého i otevřeného žebření, nebo přímo okradání. Vyšší ceny pro zahraniční návštěvníky jsou státem nejen tolerované, ale dokonce leckdy (v dosud neprivatizovaných hotelových řetězcích a nově také na vnitrostátních leteckých spojích) nařízené. Obtěžování žebračky, nebo pouličními prodavači je na denním pořádku. Žebrání je mimořádně rozšířené už proto, že křesťanská polovina etiopského lidu ho považuje za bohublé (sami ortodoxní kněží úspěšně žebrají o příspěvky na provoz svého kostela i na ulicích) a příspěvky žebračkám pak mohou vést ke spasení toho, kdo obdaroval.

Kouření na veřejnosti není příliš rozšířené, protože ortodoxní kněžstvo a starší generace je považuje za těžký hřích. Alkohol různých značek, místních i zahraničních, je hojně ke koupi, na venkově však převládají tradiční místní nápoje – tella (slabé pivo z ječmene nebo kukuřice) a medovina zvaná tej (tedž). Ekonomický rozvoj země dokazuje i nárůst konzumace kvalitního domácího piva. Na vzestupu je žvýkání listů khatu (čatu), lehké stimulační drogy, rozšířené hlavně mezi muslimskou populací.

Úřední a používané jazyky:

Pracovní (de facto úřední) jazyky jsou angličtina a amharština. Každý stát federace však podle ústavy z r. 1994 může určit svůj vlastní pracovní jazyk (oromština, tigrejšťina atd.).

Angličtina je široce užívaná, zejména ve styku s cizinci. Angličtina je ve škole vyučována od první třídy; od šestého ročníku jsou všechny předměty vyučovány v angličtině, což ale není nutně zárukou kvalitní znalosti.

Státní svátky:

- 7. leden Genna - ortodoxní Vánoce
- 19. leden Timkat - křest Ježíše Krista
- 2. březen Adwa Day - vítězství nad Italy u Adwy (1896)
- 8. březen Mezinárodní den žen
- 1. květen Svátek práce



- 5. květen Den vítězství nad italským fašismem (1941)
- 28. květen Státní svátek pád vojenského režimu DERG (1991)
- 11. září Etiopský Nový rok
- 27. září Meskel - nalezení Pravého kříže

Dále se slaví pohyblivé svátky:

- duben Seklet - ortodoxní Velikonoce – Velký pátek
- duben Fasika - Boží Hod velikonoční, následující neděle
- Eid-al-Fitr - konec ramadánu
- Eid-al-Adha - ukončení pouti do Mekky
- Mawlid - narození proroka Mohammeda

Kalendář:

Etiopie souběžně s našim kalendářem stále používá i kalendář vlastní, v textech značený jako Ethiopian Calendar (E.C.). Etiopský rok se dělí na dvanáct měsíců o třiceti dnech plus 13. měsíc o pěti (šesti) dnech. Ve srovnání s gregoriánským kalendářem je zpožděn o cca 7 let a 8 měsíců. Kalendářní rok (Calendar Year) v Etiopii tudíž probíhá od 11. září do 10. září (našeho kalendáře).

Čas: GMT + 3 hodiny (vůči ČR je letní čas + 1 hodina, zimní čas + 2 hodiny)

V zemi běžně užívaný etiopský čas je posunut o 6 hodin a počítá se od východu do západu slunce a opačně (během roku se odchyluje jen minimálně od 6:00 - 6:30 ráno a večer) a je proto tedy pouze 12-ti hodinový (například 03:00 hod. v Etiopii znamená podle kontextu buď 09:00 hod., nebo 21:00 hod., nebo opravdu 15:00 hod.). Při domluvě o schůzce je tedy nutné se ujistit, že je míněn cizinecký čas.

Obvyklá pracovní doba:

- státní úřady: pondělí / pátek 8:30 - 12:00, 13:30 - 17:30
- banky: pondělí / pátek 8:00 - 11:00, 13:00 - 15:00; sobota 8:00 - 11:00
- obchody: pondělí / sobota 8:00 - 12:00, 14:00 - 18:00 (některé mají otevřeno i déle a v neděli)

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Vízové povinnosti jsou zbaveni pouze občané Džibuti a Keni. Pro ostatní vydávají víza zastupitelské úřady a konzuláty Etiopie v zahraničí. Pro ČR je příslušné etiopské velvyslanectví v Berlíně:

Embassy of the Federal Democratic Republic of Ethiopia

Boothstrasse 20a, D-12207 Berlin

tel.: +49 30 77 20 600

fax: +49 30 77 20 624

e-mail: emb.ethiopia@t-online.de

web: <http://aethiopian-botschaft.de/>

Vydávají se víza turistická (jednorázová) a obchodní (jednorázová, nebo pro více vstupů) na dobu 30 dnů s možností prodloužení na 90 dnů. Vízum lze prodloužit podáním žádosti na imigračním úřadě v Addis Abebě. Stejně tak je třeba postupovat před odletem v případě překročení doby pobytu nad dobu platnosti víza (za což je ovšem vysoká pokuta).



Ačkoliv byla ČR zahrnuta do seznamu zemí, kterým jsou vydávána vstupní turistická víza při příletu do Etiopie, doporučuje se zajistit si vízum předem na příslušném velvyslanectví Etiopie (zejména v případě obchodních cest). Tato vízová služba je také omezena pouze na mezinárodní letiště Bole v Addis Abebě, je proto nutné si uvědomit, že možnost udělení víza po příletu na letišti v Addis Abebě neznamená automaticky možnost získání víza na některém ze silničních hraničních přechodů. Také nelze vízum na letišti získat za jiným účelem, než je turistika.

Požadované doklady:

Cestovní pas platný ještě 6 měsíců po platnosti víza, vyplněný dotazník, fotografie, mezinárodní očkovací průkaz s potvrzeným očkovaním proti žluté zimnici, zpáteční letenka a důkaz solventnosti. Pro vydání obchodního víza se rovněž vyžaduje dopis od zvučí organizace. Aktuálně požadované doklady se doporučuje vždy ověřit na příslušném etiopském zastupitelském úřadu. (Viz také aethiopien-botschaft.de)

Návštěvníci Etiopie mají ze zákona povinnost deklarovat veškerou dováženou měnu (množství není omezeno) v devizovém prohlášení (Currency Declaration Form). Vzhledem k tomu, že je omezen vývoz valut (max. USD 3.000 na osobu) je vhodné toto devizové prohlášení v případě dovozu většího množství valut vyplnit a vyvarovat se tak potíží při jejich zpětném vývozu. Vývoz místní měny nad ETB 200 není povolen.

Oproti jiným africkým zemím je Etiopie relativně bezpečná - s výjimkou rozlehlých pohraničních oblastí mezi Etiopií a Somálskem (Ogaden) celého súdánského pohraničí a Gambelly a příhraničí s Keňou.

Kapesní krádeže a pouliční loupeže nejsou vyloučeny (proslulé jsou tzv Piazza, nebo tržiště Merkato), je však možné jim předejít nezbytnou opatrností. Informace o aktuální bezpečnostní situaci v zemi jsou na webových stránkách [MZV ČR](#), nebo přímo na webových stránkách [velvyslanectví ČR v Addis Abebě](#). Vzhledem k aktivní účasti Etiopie v mírové misi v Somálsku byl vyhlášen dlouhodobě vyšší stav pohotovosti kvůli možnosti útoků Al Shabab.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Na základě pracovního povolení vydaném [Ethiopian Investment Commission](#) (EIC) se uděluje povolení k pobytu. Procedury jsou administrativně velmi náročné. Situaci neusnadňuje ani všeobecně rozšířené přesvědčení o dostatku domácích pracovních sil. Rychle rostoucí počet obyvatel generuje velké množství pracovních sil, ovšem bez potřebné kvalifikace. Vedoucí místa mohou být obsazena cizinci bez omezení, jiná pouze po povolení EIC (pokud není k dispozici místní síla). Náklady na místní pracovní sílu jsou nízké i ve srovnání s jinými africkými zeměmi.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Očkování proti žluté zimnici je v případě příletu ze země s jejím potenciálním výskytem povinné a je při vstupu do Etiopie kontrolováno. Doporučuje se také očkování proti meningokokové meningitidě, tetanu, žloutence typu A a při delším pobytu i B, břišnímu tyfu. Před dlouhodobým pobytem se doporučuje nechat si zkontrolovat přítomnost protilátek z dětských očkování proti tuberkulóze a obrně a v případě potřeby přeočkovat.

Pro konkrétní informace lze kontaktovat Klinikou geografické medicíny [Fakultní nemocnice Královské Vinohrady](#).

Malaričtí komáři se vyskytují hlavně kolem řek a jezer v oblastech do 2 tis. metrů nad mořem; doporučují se proto antimalarika. Pro pobyt jen v Addis Abebě nejsou nutná. S vodou souvisí i nebezpečí bilhariózy (koupání v přírodních



vodách). Vysoké je riziko HIV/AIDS a pohlavních chorob. Pro pití je doporučena výhradně balená voda. Ovoce a zeleninu je nutno pečlivě umývat nebo loupat.

Mnohé zavedené mezinárodní léky jsou v Etiopii dostupné, ale vzhledem k různým obchodním názvům je nutné znát jejich složení. Za lékařské ošetření na soukromých klinikách i ve státních nemocnicích se vyžaduje platba v hotovosti. Při vážnějších obtížích se doporučuje odlet ze země. Nezbytné je cestovní pojištění zahrnující zdravotní rizika.

Při zdravotních potížích je možné navštívit Korean Hospital in Addis Ababa, Dejazmach Balcha Memorial Hospital, zřízenou Russian Red Cross Society, nebo Nordic Clinic.



7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Embassy of the Czech Republic
Kirkos Kifle Ketema Rd., Kebele 15, House No. 289
Addis Ababa, P. O. BOX 3108
Tel.: +251 11 551 6382
Fax: +251 11 551 3471
E-mail: addisabeba@embassy.mzv.cz

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí ČR
Odbor ekonomické diplomacie
Loretánské náměstí
118 00 Praha 1 - Hradčany
tel.: 224 182 592
e-mail: oed@mzv.cz

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
Oddělení Afriky a Blízkého východu
Politických vězňů 20
112 49 Praha 1
tel.: 224 852 729 / 224 853 131

České instituce na podporu exportu nejsou v Etiopii zastoupeny.

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Policie: 991, 011 1572121
- Vybrané nemocnice: Red Cross, tísňové: 907, 011 1111882
- Myungsung (korejská): 011 6292963, 011 6294602 (tísňové)
- Dejazmach Balcha Hospital (nemocnice Ruského červeného kříže): 00251-11 551 32 05; rchospital@gmail.com



- St. Gabriel: 011 6613622
- Nordic Medical Center (zahraniční): 24 h služba na mobil: 00251-929 105 653
- Hayat: 011 6624488
- Hasiči: tísňové volání: 912

Letecké společnosti:

- Ethiopian Airlines: 011 6616666
- Lufthansa: 011 5515666
- Turkish Airlines: 011 6627781/82/83/84
- Emirates: 011 518 1818, 011 665 0434
- Kenya Airwas: 011 551 3018, 011 552 5548

Obecně lze však konstatovat, že telefonní spojení (včetně tísňových linek), je často nespolehlivé, přetížené, problémy se mohou vyskytnout i s komunikací v angličtině.

7.4 Internetové informační zdroje

- www.mfa.gov Ministerstvo zahraničních věcí
- www.nbe.gov.et National Bank of Ethiopia
- www.investethiopia.gov.et Etiopská investiční agentura
- www.eeas.europa.eu/delegations/ethiopia/index_en.htm Delegace EK v Etiopii
- www.ethionet.et Ethiopian Telecom
- www.addischamber.com Addisabebská obchodní komora
- www.ethiopianchamber.com Etiopská obchodní komora a sektorové asociace
- www.moin.gov.et Ministerstvo průmyslu
- www.mot.gov.et Ministerstvo obchodu
- www.ata.gov.et Etiopská zemědělská transformační agentura
- www.ethiopia.travel.et Etiopská organizace turistického ruchu
- www.ethiomarket.com Ethiomarket business portál (obchod, kontakty, tendry)
- www.2merkato.com 2mercato business portál (obchod, kontakty, tendry)
- www.ethiopianbusinesscatalog.com obchodní adresář
- www.bankofabyssinia.com Bank of Abyssinia
- www.combanketh.et Commercial Bank of Ethiopia
- www.ethiopianairlines.com/en/default.aspx Ethiopian Airlines
- www.csa.gov.et Central Statistical Agency
- <http://addisfortune.net> Addis Fortune (týdeník)
- www.capitalethiopia.com Capital (týdeník)
- www.addisallaround.com portál o Addis Abeba